

## NOTĂ DE FUNDAMENTARE

### Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

#### HOTĂRÂRE

privind acordarea titulaturii de muzeu de importanță națională Muzeului Civilizației  
Dacice și Romane Deva

### Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

#### 2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Culturii

#### 2.2. Descrierea situației actuale

Conform prevederilor art. 15 alin. (1) din Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, muzeele care dețin în patrimoniul lor muzeal bunuri de valoare excepțională, semnificative în plan național pentru istorie, arheologie, etnologie, artă, arhivistică, știință, tehnică, literatură, cinematografie, numismatică, filatelie, heraldică, bibliofilie, cartografie și epigrafie sunt muzee de importanță națională.

Potrivit alin. (1) și (2) al art. 6 din Normele de clasificare a muzeelor și a colecțiilor publice, aprobate prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2185/2007, muzeele de importanță națională dețin în patrimoniul lor muzeal cel puțin 50.000 de bunuri culturale mobile, dintre care cel puțin 15% clasate, iar dintre acestea, cel puțin 5% clasate în categoria "tezaur". Prin excepție de la prevederile anterior menționate, conform alin. (3) al art. 6 din același act normativ, pot fi clasificate în muzee de importanță națională instituții muzeale al căror patrimoniu cuprinde bunuri culturale mobile ce constituie colecții unicate la nivel național.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane este instituție de cultură, de drept public, cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul județului și subordonată Consiliului Județean Hunedoara. Sediul Muzeului este în Bulevardul 1 Decembrie, nr. 39, municipiul Deva, județul Hunedoara.

Potrivit informațiilor din memoriul transmis de Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, instituția deține un număr 26 de colecții unicate la nivel național, constituite din bunuri mobile și piese singulare unicate în număr de 18, ce fac parte din patrimoniul muzeal, astfel:

**I. Plastica preistorică** - colecție de statuete preistorice, a cărei număr se ridică la peste 40 de piese. O bună parte dintre artefactele care compun colecția de statuete preistorice, prin aspectele tipologice și stilistice, pot să fie considerate adevărate capodopere de artă preistorică, având statutul de piese unicate: *aplică din lut* - descoperită întâmplător la începutul secolului XX; *aplică din lut ars* - identificată într-un bordei din situl de la Turdaș – Luncă în anul 1992; *roțiță de car din lut* - între descoperirile specifice culturii Wietenberg, roțițele de car și carele de lut nu sunt prezente neobișnuite, fiind produse ceramice care au cunoscut o largă difuziune în toate culturile epocii bronzului, din țara noastră și din Bazinul Carpatic; *vas „pasăre”* - piesa se înscrie în rândul vaselor în formă de pasăre, destul de frecvente și variate în epoca bronzului; *vas cuptor „pyraunos”* - descoperit prin cercetări arheologice în situl de la Șoimuș – Teleghi; *vas „bărcuță”* - descoperită în cursul cercetărilor arheologice efectuate în anul 2011; *brățară cu semi-ove* - este cunoscută în literatura de specialitate ca brățară sau verigă cu semiove, aparține cultural civilizației celtice, fiind răspândită pe un areal ce cuprinde Boemia, Moravia, Ungaria, Elveția, Marna și Transilvania.

**II. Colecția de Statui – Menhir** - cele cinci piese megalitice aflate la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva au fost descoperite în zona dintre localitățile Baia de Criș și Tebea (jud. Hunedoara). Trei dintre statui au fost descoperite în anul 1881, iar ultima dintre piese și menhirul au fost scoase la lumină în anul 2000. Statuile au fost realizate dintr-o gresie de proveniență locală, friabilă, foarte ușor de prelucrat. Piese, în urma prelucrării au primit forma corpului uman. Statuile – menhir sunt considerate reprezentări ale unor divinități, dar au și un caracter funerar. Din punct de vedere cronologic, datarea lor este limitată la sfârșitul epocii cuprului (eneolitic) și începutul epocii bronzului, respectiv prima jumătate a mileniului III a. Chr. Piese sunt clasate în categoria Tezaur.

**III. Tezaurul de obiecte de podoabă de la Sărăcsău** - tezaurul, datat în secolul I. a. Chr., este compus din 22 de obiecte de podoabă: fibule, brățări, colane, inele spiralice, depuse într-un vas ceramic aparținând epocii dacice, a fost descoperit întâmplător, în anul 1950, în hotarul satului Sărăcsău. Piese sunt confecționate din argint, prezentând o formă locală, de tip specific tezaurilor dacice, cu diferite combinații de elemente de artă meșteșugărească după gustul meșterului sau al aceluia care le purta.

**IV. Tezaurul monetar de „tip Rădulești – Hunedoara”** - tezaurul a fost descoperit, în anul 1935, pe teritoriul localității Sălașu de Sus. Monedele au fost depuse într-un vas de lut, spart la descoperire. Tezaurul cuprindea în jur de 100 de monede argint la descoperire dintre care o parte s-au pierdut. Un număr de 51 de monede au fost salvate și achiziționate de muzeu. Monedele au greutate cuprinsă între 9 și 11,5 g iar diametrul este între 29 și 32 mm. În 2023, la colecția s-a îmbogățit cu un tezaur de 407 denari republicani, descoperiți în localitatea Șoimuș, datați între 208 și 74 a. Chr.

**V. Ceramica dacică pictată** - din zona Munților Orăștiei provin numeroase fragmente ceramice de la vase decorate într-un stil figurativ specific doar zonei capitalei Regatului Dac, în a doua jumătate a secolului I p. Chr. – începutul secolului II p. Chr. Este vorba de ceramică de lux, la realizarea căreia au contribuit și influențele mediteraneene, preponderentă fiind pictura pe angobă.

**VI. Colecția de nicovale de fier din epoca dacică** - se găsesc mai multe tipuri de nicovale, atât pentru prelucrarea fierului cât și cele utilizate în metalurgia neferoaselor. Se evidențiază nicovalele de mari dimensiuni, cu corpul masiv, paralelipipedic, având la bază patru „piciorușe”, care ajung și la peste 40 kg greutate – acestea își găsesc locul într-un atelier de metalurgie a fierului.

**VII. Colecția de lupe de fier** - din zona capitalei Regatului Dac provine o mare cantitate de lupe de fier. De obicei, lupele din fier au greutate de 9-12 kg. Într-un singur loc în Dacia s-au obținut lupe de peste 40 kg – din cuptoarele care au funcționat la Gura Tâmpului, lângă Sarmizegetusa Regia. Muzeul deține cea mai mare colecție, formată din câteva sute de astfel de lupe de fier.

**VIII. Colecția de calote de calcar** - calotele de calcar au fost descoperite doar pe Dealul Grădiștii (antica Sarmizegetusa Regia), localitatea Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus. Majoritatea lor au fost găsite în incinta sacră sau în zona fortificației – în embletonul zidului.

**IX. Blocuri din calcar cu litere grecești** - din capitala Regatului Dac provin zeci de blocuri fasonate pe toate cele 6 fețe, cu diferite marcaje pe una dintre fețe. Acestea constau în litere izolate, în grupuri de litere grecești sau într-o monogramă în cartuș și sunt prezente, în general, în colțul sau pe marginea laturii respective. Literele și grupurile de

litere au fost interpretate ca semne de meșter, care indicau amplasamentul exact al piesei respective, în construcție.

**X. Tezaurul de la Germisara** - descoperirile făcute în cadrul „mamelonului” de travertin din centrul stațiunii balneare Geoagiu Băi, „*Complexul thermal roman Germisara*”, constau printre altele, fragmente ceramice, fragmente de țigle și cărămizi, unele stampilate, monede, altare cu caracter votiv și un număr de 8 (opt), 7 (șapte) păstrându-se la muzeu, plăcuțe votive din aur, singura descoperire de acest gen din România. Plăcuțele, au forma prelungă și lătită în partea de jos, fiind confecționate din foițe de aur de 22 k cu grosimea de 1 mm sau mai puțin, în tehnica „*au repousse*” folosind și matrice din lemn. Din totalul plăcuțelor 6 poartă inscripții sau imaginea divinitățiienerate. Două plăcuțe poartă atât numele cât și imaginea divinităților și anume Diana și Hygia. Celelalte sunt închinat Nymphelor, zeități protectoare ale apelor termale.

**XI. Altarele votive din Complexul termal Germisara** - de jur împrejurul bazinului natural din cadrul Complexului termal Germisara, cunoscut și sub denumirea de Nymphaeum-ul de la Germisara, au fost așezate altare votive dedicate divinităților protectoare ale apelor termale Nimfele, zeilor sănătății Aesculap și Hygia și Dianei. Altarele descoperite în această *Area Sacra de la Germisara* sunt importante atât pentru că în textul inscripțiilor apare denumirea localității „Aquis Germis” cât și datorită faptului că venerarea era făcută de dedicanți precum Illviralis în municipiul Apulum, tribun al numerus-ului singulars Britannici, sau M. Statius Priscus Piesă unicat pe teritoriul Daciei romane o constituie inscripția care poartă un text în limba latină și greacă în același timp.

**XII. Colecția de statui feminine drapate** - muzeul deține cea mai importantă colecție de statui drapate din țară, atât numeric cât și al varietății formelor și valori artistice. Ele provin în totalitate din capitala provinciei Ulpia Traiana Sarmizegetusa. Statuile se încadrează în tipurile: „La grande Ercolanese, Pudicitia, Palliata, Ofrantă, Core del Vaticano.

**XIII. Colecția de piese mithriace** - cea mai clară dovadă a unei comunități foarte închegate constă în descoperirea, încă din secolul XIX, a unui templu dedicat zeității iranene, descoperirile din acesta constituind, practic, colecția mithraică a muzeului. De aici provin două colonete cu inscripții care amintesc un membru al Colegiului Augustalilor și doi aristocrați cu funcții în *ordo decurionum* al coloniei. În această colecție, se regăsesc un număr de 15 reliefuri de mici dimensiuni, de marmură, cu reprezentarea zeului taurochton. Reliefurile sunt executate în marmură de bună calitate, cu detalii foarte bine evidențiate, unele purtând inscripția dedicanțului. Cel mai impunător monument sculptural mithriac din Dacia aparține tot acestei colecții, respectiv placa votivă de mari dimensiuni dedicată lui Mithras de către Lucius Aelius Hylas.

**XIV. Colecția de altare votive dedicate divinităților orientale** - o colecție orientală de inscripții și reprezentări figurate. În această colecție se regăsesc reprezentări ale cultelor alexandrine, statuetele din bronz și marmură ale zeiței egiptene Isis (Marea Mamă) dar și inscripții dedicate acestora; precum și inscripții dedicate zeului vindecător greco-egiptean al soarelui și fertilității, Serapis. Piesele reunite în colecția orientală reprezintă un lot unic la nivel național prin diversitatea zeităților și unicitatea unor piese din colecție.

**XV. Monumente funerare în formă de trunchi de piramidă** - în colecție se evidențiază o categorie specială a monumentelor funerare, și anume pilaștrii funerari. Numărul de piese descoperite până în prezent pe teritoriul Daciei este de 9, dintre care 6

provin de pe teritoriul județului Hunedoara, respectiv unul de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa și 5 de la Micia. Cele șase piese se află în patrimoniul muzeului și sunt prezente în expoziția Lapidariu.

**XVI. Colecția de ghiulele – proiectile** - colecția este excepțională prin singularitatea la nivelul Imperiului Roman, cantitatea incredibilă a materialului și însemnătatea istorică. În timpul cercetării clădirii centrale a castrului principia, într-o cameră a acestuia, a fost descoperit un depozit de circa 800 de proiectile de piatră utilizate de un anume tip de mașină de asediu ale armatei romane – *ballista*.

**XVII. Colecția de opaițe** - prin descoperirile de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa și implicit Secția de Arheologie Sarmizegetusa, păstrătorul aproape integral al colecției în discuție, muzeul este posesorul celei mai variate și interesante colecții de opaițe din Dacia. Se regăsesc în colecție numeroase exemplare de Firmalampen – opaițe cu ștampila meșterului – sau opaițe cu decor extrem de variat care cuprinde reprezentări zoomorfe, vegetale sau mitologice.

**XVIII. 1. Colecția de pipe** - peste 695 de pipe, de lut și metal, datate în perioada secolelor XVII-XIX. Acestea au fost descoperite în contexte variate oferind informații importante atât despre obiceiurile locuitorilor cetății cât și privind datarea contextelor în care au fost descoperite.

**XVIII. 2. Cadran solar portabil din fildeș realizat la Nürnberg** - fragmentul, descoperit în anul 2013 în timpul cercetărilor efectuate în cetatea Devei este realizat din fildeș și are dimensiunile 5,8 x 4,4 x 0,4 cm.

**XVIII. 3. Fragmentele de frescă decapate din Biserica Reformată din Deva** - în depozitul muzeului, sunt conservate două fragmente de frescă decapate și din altarul Bisericii Reformate din Deva, componente a două scene des întâlnite în iconografia medievală: Cortegiul Apostolilor și Închinarea magilor.

**XVIII. 4. Paharul de argint aurit din tezaurul medieval de la Vinerea** - face parte dintr-un tezaur descoperit la Vinerea (județul Alba) în anul 1965. Tezaurul, care conține 396 de piese de argint și aur, se află în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva.

**XVIII. 5. Spada de călău – secolele XVI-XVII** - spada a avut dintotdeauna un rol esențial în simbolistica judiciară. Această spadă are tăiș ascuțit, fiind inscripționată pe ambele părți.

**XIX. Colecția „Aurel Vlaicu”** - obiectele care constituie colecția sunt în patrimoniul muzeului, fiind expuse în marea lor majoritate în cadrul Complexului Memorial „Aurel Vlaicu”. Dintre acestea probabil cele mai reprezentative sunt cele care compun costumul de zbor al inginerului aviator Aurel Vlaicu. Este vorba despre pelerina și casca de zbor, la care se adaugă alte obiecte personale, precum o cască de motociclist, o pereche de ochelari de soare, un toc de ochelari și un ceas de buzunar, dar și o cunună de lauri sau o cocardă tricoloră ce evidențiază recunoașterea de care s-a bucurat Aurel Vlaicu încă din timpul vieții. La acestea se mai adaugă o serie de piese de mobilier, diferite unelte, aparate construite și – uneori – îmbunătățite de tânărul inginer, planșe, schițe, notițe, scrisori, însemnări diverse.

**XX. Colecția de faianță fină de batiz** - o parte din produsele de faianță ale manufacturii de la Batiz, manufactură care a activat aproximativ între anii 1805-1865, este

vesela de culori diferite: galben, de culoarea osului, negru, produsă la Batiz, care delimitează cele trei stadii în evoluția acestei manufacturi hunedorene de succes.

**XXI. Colecția de tablouri** - colecția de Artă a Muzeului are în patrimoniul său 4 sub-colecții, constituite prin donații, transferuri și achiziții, și numără 1663 de bunuri culturale. **Sub - colecția de pictură** cuprinde lucrări realizate în secolele XVIII-XX și are în componență 813 de tablouri realizate în ulei sau tempera pe pânză și carton, și 59 icoane pe sticlă. Lucrările aparțin unor nume consacrate ale picturii românești (Corneliu Baba, Dumitru Ghiață, Aurel Ciupe, Henry Catargi, Alma Redlinger, Demetrescu Duval, Sever Frențiu, Ion Sima, Ion Sălișteanu, Eustațiu Stoenescu) precum și pictori hunedoreni (Ioan Cârjoi, Tiron Budiu, Mircea Bâtcă, Eva Suto, Matyas Iosif, Ion Tengheru). **Sub - colecția de grafică** include 290 de desene și gravuri (gravură pe lemn, cărbune, aquaforte), în mare parte acestea aparținând graficienilor hunedoreni ca Tellman Iosif, Eva Suto, Mircea Bâtcă etc. dar și ale graficianului Marcel Olinescu. **Sub - colecția de Artă decorativă** cuprinde un număr de 510 piese de ceramică, sticlărie, piese de mobilier, ceasuri, obiecte de metal. **Sub - colecția de sculptură** conține un număr de 50 lucrări realizate de artiști plastici contemporani. Lucrările sunt executate în rondebrosse, în lemn, piatră, marmura, lut, bronz.

**XXII. Colecția de gravuri „Marcel Olinescu”** - reprezentări grafice și linogravuri ilustrative ale poetului și folcloristului Marcel Olinescu. Semnând poezii, articole de folclor, nenumărate desene și gravuri, Marcel Olinescu a colaborat, și sub pseudonimul de: Bătrânul Stradivarius, M. Moldoveanu, Ion Paginu, la: „Societatea de mâine”, „Tinerimea română”, „Înnoirea”, „Decalogul”, „Plastica”, „Hyperion”, „Universul literar”, „Adevărul literar și artistic”, „Cuvântul liber”, „Viața literară”, „Datina”. Printre cele mai ilustrative linogravuri cu referire la imortalizarea unor locuri și personalități importante în memoria neamului românesc se numără: „Vestigii dacice”, „Eftimie Murgu”, „Casa Memorială Crișan din com. Crișan”, „Gorunul lui Horea”, „Carpații culturii românești”.

**XXIII. Costumul popular pădurenesc** - port popular femeiesc din Ținutul Pădurenilor, compus din îmbrăcămintea capului, cămașă, două oprege – cătrinte, brâu, podoabe, încălțăminte.

**XXIV. Costumul popular zărandean** - elementele de artă populară și etnografie specifice Țării Zarandului. Astfel, în colecțiile muzeului se regăsește întreaga gamă de unelte specifice meșteșugurilor zărandene, unelte agricole, de prelucrare a lânii și a cânepii, mici instalații tehnice sau machete ale acestora, piese din lemn, metal, textile, instrumente muzicale, icoane, documente fotografice, etc., toate însumând un număr de 1.501 piese. Dintre bunurile culturale aflate în inventarul expoziției de la Brad, 11 piese sunt clasate ca bunuri cu semnificație etnografică, 5 bunuri în categoria Tezaur și 6 bunuri în categoria Fond.

**XXV. Colecția de carte veche** - colecția specială de carte veche numără peste 1.300 de unități fizice. Cea mai valoroasă parte este cea susceptibilă a fi clasată în categoriile Tezaur sau Fond, numărând 451 exemplare. Colecția de carte veche și rară mai include și cărți cu valoare documentară, tipărite până la 1918, 487 exemplare, și cărți și periodice cu valoare bibliofilă care au aparținut vechii biblioteci, în număr de peste 300 de unități fizice, care poartă semnături ale donatorilor sau ale instituțiilor partenere în schimbul de publicații.

**XXVI. Colecția de științele naturii** - patrimoniul Secției de științele naturii din cadrul muzeului cuprinde peste 65.000 de piese, care aparțin colecțiilor de mineralogie, impresiuni foliare fosile, moluște actuale și fosile, vertebrate fosile I și dinozauri, vertebrate

fosile II și dinozauri, paleontologie cuaternară, botanică, nevertebrate, coleoptere, lepidoptere, amfibieni și reptile, ihtiologie, ornitologie și mamifere.

Având în vedere prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 311/2003 republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 16 și 17 din Normele de clasificare a muzeelor și a colecțiilor publice, aprobate prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2185/2007, precum și faptul că documentațiile depuse respectă dispozițiile legale, (unicitatea colecțiilor muzeale la nivel național), în ședința din data de 13.05.2025, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a propus Ministerului Culturii acordarea titlaturii de muzeu de importanță națională Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

### 2.3. Schimbări preconizate

Prezentul demers legislativ are în vedere acordarea titlaturii de muzeu de importanță națională Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

**2.4. Alte informații** | Prezentul proiect de hotărâre este un act cu caracter individual.

### **Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ**

|                                                                                                                          |                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| <b>3.1.</b> Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ | Nu e cazul.              |
| <b>3.2.</b> Impactul social                                                                                              |                          |
| <b>3.3.</b> Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului                                          |                          |
| <b>3.4.</b> Impactul macroeconomic                                                                                       |                          |
| <b>3.4.1.</b> Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici                                |                          |
| <b>3.4.2.</b> Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat                                      |                          |
| <b>3.5.</b> Impactul asupra mediului de afaceri                                                                          |                          |
| <b>3.6.</b> Impactul asupra mediului înconjurător                                                                        |                          |
| <b>3.7.</b> Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării                               |                          |
| <b>3.8.</b> Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile                                    |                          |
| <b>3.9. Alte informații</b>                                                                                              | Nu au fost identificate. |

### **Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**

- mii lei -

| Indicatori                                                             | Anul curent | Următorii 4 ani |   |   |   | Media pe 5 ani |
|------------------------------------------------------------------------|-------------|-----------------|---|---|---|----------------|
| 1                                                                      | 2           | 3               | 4 | 5 | 6 | 7              |
| <b>4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:</b> |             |                 |   |   |   |                |
| a) buget de stat, din acesta:                                          |             |                 |   |   |   |                |
| (i) impozit pe profit                                                  |             |                 |   |   |   |                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |  |  |  |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|--|--|--|--|
| (ii) impozit pe venit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |  |  |  |  |  |
| b) bugete locale:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |  |  |  |  |  |
| (i) impozit pe profit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |  |  |  |  |  |
| c) bugetul asigurărilor sociale de stat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |  |  |  |  |  |
| (i) contribuții de asigurări                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |  |  |  |  |  |
| d) alte tipuri de venituri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |  |  |  |  |  |
| <b>4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |  |  |  |  |  |
| a) buget de stat, din acesta:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |  |  |  |  |  |
| (i) cheltuieli de personal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |  |  |  |  |  |
| (ii) bunuri si servicii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |  |  |  |  |  |
| b) bugete locale:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |  |  |  |  |  |
| (i) cheltuieli de personal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |  |  |  |  |  |
| (ii) bunuri și servicii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |  |  |  |  |  |
| c) bugetul asigurărilor sociale de stat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |  |  |  |  |  |
| (i) cheltuieli de personal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |  |  |  |  |  |
| (ii) bunuri si servicii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |  |  |  |  |  |
| d) alte tipuri de cheltuieli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |  |  |  |  |  |
| <b>4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |  |  |  |  |  |
| a) buget de stat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |  |  |  |  |  |
| b) bugete locale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |  |  |  |  |  |
| <b>4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |  |  |  |  |  |
| <b>4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |  |  |  |  |  |
| <b>4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |  |  |  |  |  |
| <b>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</b><br><br>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;<br><br>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. | - |  |  |  |  |  |
| <b>4.8. Alte informații</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |  |  |  |  |  |

Nu au fost identificate.

| <b>Secțiunea a 5-a</b>                                                    |             |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</b> |             |
| <b>5.1.</b> Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor       | Nu e cazul. |

|                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| proiectului de act normativ:<br>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;<br>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. |                          |
| <b>5.2</b> Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice                                                                                                                                                                                   | Nu e cazul.              |
| <b>5.3.</b> Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)                                                                                                | Nu e cazul.              |
| <b>5.3.1.</b> Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE                                                                                                                                                                                      | Nu e cazul.              |
| <b>5.3.2.</b> Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE                                                                                                                                                                                  | Nu e cazul.              |
| <b>5.4.</b> Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene                                                                                                                                                                                            | Nu e cazul.              |
| <b>5.5.</b> Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate                                                                                                                                                       | Nu e cazul.              |
| <b>5.6.</b> Alte informații                                                                                                                                                                                                                               | Nu au fost identificate. |

| <b>Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</b>                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>6.1.</b> Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative                                                                                                          | Nu e cazul.                                                                                                                                                                                             |
| <b>6.2.</b> Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate                                                                     | Nu este cazul.                                                                                                                                                                                          |
| <b>6.3.</b> Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale                                                                                                           | Nu este cazul.                                                                                                                                                                                          |
| <b>6.4.</b> Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative                                                                                        | Acordarea titlaturii de muzeu de importanță națională Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva are la bază propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor Publice cu nr. 2894/1/13.05.2025. |
| <b>6.5.</b> Informații privind avizarea de către:<br>a) Consiliul Legislativ<br>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării<br>c) Consiliul Economic și Social<br>d) Consiliul Concurenței<br>e) Curtea de Conturi | -                                                                                                                                                                                                       |
| <b>6.6.</b> Alte informații                                                                                                                                                                                   | Nu au fost identificate.                                                                                                                                                                                |
| <b>Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</b>                                                                                        |                                                                                                                                                                                                         |
| <b>7.1.</b> Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ                                                                                                     | Proiectul a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, fiind afișat pe site-ul MC în data de .....                          |
| <b>7.2.</b> Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și                            | -                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                    |                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| securității cetățenilor sau diversității biologice                                                                                                                                                                                 |                          |
| <b>7.3. Alte informații</b>                                                                                                                                                                                                        | Nu au fost identificate. |
| <b>Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare</b>                                                                                                                                                                                      |                          |
| <b>8.1.</b> Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente | -                        |
| <b>8.2. Alte informații</b>                                                                                                                                                                                                        | Nu au fost identificate. |

În considerarea celor evocate, supunem Guvernului spre adoptare, prezentul **proiect de hotărâre privind acordarea titulaturii de muzeu de importanță națională Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.**

**DEMETER ANDRÁS ISTVÁN**  
**MINISTRUL CULTURII**

**AVIZĂM:**

**CSEKE ATTILA ZOLTÁN**  
**MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

**PETRE - FLORIN MANOLE**  
**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE**

**ALEXANDRU NAZARE**  
**MINISTRUL FINANȚELOR**

**RADU MARINESCU**  
**MINISTRUL JUSTIȚIEI**